

SCHRIFTELIJKE VRAAG

Indiener: Arjan de Brouwer

Datum indiening vraag: 10 september 2018

Datum verzending antwoord: 14 september 2018

Formulering:

Bij wijze van inleiding het volgende.

Bij de behandeling van het raadsvoorstel Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Sociale Dienst Oost-Achterhoek tijdens de Commissie Sociaal op 4 september jl. heb ik onder andere een viertal vragen gesteld waarop de portefeuillehouder niet in staat is gebleken te antwoorden. De voorzitter van de commissie heeft vervolgens geoordeeld dat het overwegend technische vragen betreft. Onze fractie bestrijdt deze conclusie. Daarom is besloten om de vier vragen alsnog in deze vorm in te dienen. De inleiding tot de vraag en de vraag zelf zijn integraal overgenomen uit de spreektekst (vandaar de ik-vorm).

Vraag:

Laat ik beginnen met te stellen dat de D66-fractie zich in beginsel kan vinden in de geactualiseerde gemeenschappelijke regeling voor de Sociale Dienst Oost-Achterhoek. Dat geldt in het bijzonder voor het nieuwe artikel 3. Daarin is bijv. met zoveel woorden vastgelegd dat de Dienst klantgericht werkt en maatwerk levert – misschien een open deur, maar vergis je niet. Voorheen werden dit soort elementen vastgelegd in beleidsnotities – met aanzienlijk minder of zelfs geen juridische kracht. Nu deze elementen in de regeling zelf zijn opgenomen kunnen eventuele klachten en bezwaren van cliënten voluit getoetst worden aan de regeling zelf. Dat draagt bij aan de versterking van de positie van inwoners die zijn aangewezen op de dienstverlening van SDOA. Een stevige stap vooruit.

Als ik dit verkeerd zie, hoor ik dat ongetwijfeld van de wethouder.

Antwoord:

U ziet het goed. In het nieuwe artikel 3 van de gemeenschappelijke regeling zijn de artikelen 4 (Visie) en 5 (Missie) van de thans geldende gemeenschappelijke regeling samengevoegd. Ook in de huidige regeling staat vermeld dat de dienst klantgericht en resultaatgericht is en, in samenwerking met partners, maatwerk levert (artikel 4 lid 3). Omdat de gemeenschappelijke regeling een publiekrechtelijke overeenkomst is tussen de drie colleges kan een cliënt er geen rechtstreeks beroep op doen.

Vraag:

De regeling beschrijft tot in detail de bevoegdheden van het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de voorzitter en de directeur. Een essentieel onderdeel van de organisatie wordt helaas niet benoemd, en dat is de cliëntenraad. Onze fractie bepleit alsnog opname van de cliëntenraad in de GR. Daarmee is het belang en de positie van de vertegenwoordiging van de gezamenlijke cliënten beter verankerd dan bijv. als adviescommissie. Zo'n adviescommissie kan immers door het bestuur worden ingesteld, maar ook worden opgedoekt of aan de zijlijn worden geschoven.

Wat vindt de wethouder van deze suggestie?

Antwoord:

Artikel 12 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) bepaalt dat het bestuur van een gemeenschappelijk openbaar lichaam bestaat uit een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter. De wetgever heeft daarbij willen aansluiten bij de bestuurlijke structuur van het gemeentebestuur.

Het is de SDOA die zelf gaat over het instellen van commissies.

De bevoegdheid tot het instellen van commissies van advies (zoals een cliëntenraad) is op grond van artikel 24 Wgr een bevoegdheid van het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur regelt de bevoegdheden, de samenstelling en de werkwijze.

Op grond van lid 2 van art. 24 Wgr is het ook mogelijk dat het algemeen bestuur op voorstel van het dagelijks bestuur of van de voorzitter vaste adviescommissies kan instellen voor advisering aan het dagelijks bestuur en/of aan de voorzitter.

Kortom, uw suggestie om het instellen van een cliëntenraad in de gemeenschappelijke regeling vast te leggen kan om wettelijke redenen niet worden overgenomen.

Wij merken hierbij op, dat de gemeenschappelijke regeling Sociale Dienst Oost Achterhoek een collegeregeling is. Alleen de colleges kunnen collegebevoegdheden en college taken overdragen aan de SDOA. De drie raden van de deelnemende gemeenten behouden hun verordende bevoegdheid. Zo stelt de gemeenteraad op grond van art. 47 Participatiewet de Verordening cliëntenparticipatie vast waarin de belangen en de positie van de vertegenwoordiging van de gezamenlijke cliënten wordt geregeld.

Vraag:

Artikel 3 bevat nog een opmerkelijke passage: SDOA richt zich voortaan op het brede sociale domein, dus niet langer meer uitsluitend op dat van werk en inkomen. Artikel 4 beperkt dan weer wel deze uitbreiding. Tijdens de zgn. Grolledag januari 2017 is nadrukkelijk overeengekomen tussen de colleges dat SDOA zich richt op haar kerntaken (het helpen van inwoners naar betaald werk, scholing of participatie). Maar als de belangrijkste inzet voor en door een cliënt blijkt te zijn "maatschappelijke participatie", dan vindt een zgn. warme overdracht van die cliënt plaats richting jeugdzorg of richting begeleiding in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Bij onze fractie dreigt verwarring te ontstaan omdat de voorgestelde uitbreiding van het werkterrein van SDOA in artikel 3 niet strookt met de uitkomsten van de Grolledag, nota bene een herbevestiging van jarenlang gevoerd beleid.

Graag een heldere uitleg van de portefeuillehouder.

Antwoord:

De kernbepaling is artikel 4. Hierin staan de belangen ter behartiging waarvan de gemeenschappelijke regeling SDOA is getroffen.

Dat in artikel 3 gerefereerd wordt aan de taken van de colleges *op het brede sociale terrein* waaronder arbeidsparticipatie, arbeidsondersteuning en werk en inkomen heeft alles te maken met de (nieuwe) taken zoals die voortvloeien uit onder andere de Participatiewet.

In artikel 10b van de Participatiewet is het instrument van beschut werk vastgelegd. Het betreft hier de groep mensen die wel kan werken, maar uitsluitend in een beschutte omgeving. Deze groep heeft uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot participatie. De uitvoering van de Participatiewet is overgedragen aan de SDOA. De SDOA blijft zich richten op de in artikel 4 vastgelegde primaire taken. Daar waar sprake is van overdracht richting Jeugdzorg of richting

begeleiding in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning zal dat onverkort plaatsvinden zoals afgesproken.

Vraag:

Tegen één bepaling uit de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling heeft onze fractie onoverkomelijke bezwaren. Ik doel op het voorgestelde artikel 29 met nieuwe algemene financiële uitgangspunten. Dit artikel bevat niet langer de financiële verdeelsleutel tussen de drie gemeenten, maar verwijst naar een nog vast te stellen bijdrageverordening. Volgens de redenering van de opstellers van de GR zou dit gemakkelijker zijn omdat de rijksbijdragen vaak wijzigen. Echter, de rijksbijdragen zijn helemaal niet van invloed op de financiering van SDOA. De berekening van het SDOA-budget is voornamelijk gebaseerd op het aantal bijstandsgerechtigden en voor een klein deel op historische gegevens. De afspraak is gemaakt dat er in 2020 een nieuw Radar-onderzoek komt, waarna de verdeelsleutel zo nodig kan worden aangepast. Voor alle duidelijkheid nogmaals: onze fractie bepleit dus het handhaven van de huidige verdeelsleutel in de nieuwe verordening. Aan de hand van het nieuwe Radar-rapport kan dan bekeken worden of een andere verdeelmethodiek wenselijk of noodzakelijk is.

Wij horen graag de reactie van de wethouder.

Antwoord:

In de huidige gemeenschappelijke regeling is de financiële verdeelsleutel integraal opgenomen in de gemeenschappelijke regeling. Dit betekent dat bij tussentijdse wijziging en aanpassing van deze verdeelsleutel telkens de complexe procedure van wijziging van de gemeenschappelijke regeling gevolgd moet worden.

Navraag bij de SDOA leert dat vanaf de start op 1 januari 2010 de financiële verdeelsleutelsystematiek meerdere keren gewijzigd is. Dit zou moeten betekenen dat evenzoveel keren ook de gemeenschappelijke regeling gewijzigd had moeten worden en de raden hiervoor hun toestemming hadden moeten verlenen.

Vastgesteld kan worden dat dit in de praktijk niet is gebeurd via een wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Wel stellen wij vast dat hiervoor wel de zienswijzeprocedure is gehanteerd bij de begroting en begrotingswijzigingen bij de bestuursrapportage. Op grond hiervan constateren wij dat de verkeerde procedure is gevolgd, maar dat de drie gemeenteraden desondanks wel de gelegenheid hebben gehad om hun zienswijze kenbaar te maken.

In de gewijzigde gemeenschappelijke regeling wordt het vaststellen van de financiële verdeelsleutel een bevoegdheid die wordt toegekend aan het algemeen bestuur. Aspecten rondom de inrichting en het functioneren van een openbaar lichaam, voor zover niet anders geregeld in de Wgr en de gemeenschappelijke regeling, zijn namelijk voorbehouden aan het openbaar lichaam zelf.

In artikel 29 lid 3 staat beschreven dat het algemeen bestuur een bijdrageverordening vaststelt, waarin in elk geval wordt geregeld op welke wijze en in welke mate de gemeenten financieel bijdragen aan de middelen voor instandhouding van de SDOA. Voordat het algemeen bestuur de financiële verdeelsleutel kan vaststellen wordt de zienswijzeprocedure gevolgd van de begrotingsprocedure, dus met een zienswijzeprocedure via de raden. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de wens van maximale beïnvloeding vanuit de deelnemers.

Wij menen daarom, samen met de colleges van Oost Gelre en Winterswijk, dat dit gegronde redenen zijn om de financiële verdeelsleutel niet langer integraal op te nemen in de gemeenschappelijke regeling.

Daar waar in de vraagstelling een verwijzing wordt gemaakt naar een afspraak, dat er in

2020 een nieuw Radar-onderzoek zou komen, waarna de verdeelsleutel zo nodig kan worden aangepast, wensen wij het volgende op te merken:

Naar aanleiding van het door RadarAdvies uitgebrachte onderzoeksrapport van 21 juni 2017 en de reacties van de drie colleges op dit rapport, heeft het bestuur van de SDOA een aantal besluiten genomen. Eén besluit bevat de opdracht aan de nieuwe directeur om uiterlijk 1 juli 2020 met een voorstel te komen richting dagelijks bestuur over de voor- en nadelen om de bedrijfsvoeringstaken binnen de SDOA zelf te beleggen en te onderzoeken of de SDOA vanuit één locatie kan opereren.

Omdat de drie colleges het niet unaniem eens konden worden over het uitgebrachte advies ten aanzien van de verdeling van de kosten over de drie gemeenten is besloten om de verdeelsleutel als onderzoeksonderwerp toe te voegen aan de hiervoor genoemde opdracht aan de nieuwe directeur.

Dus anders dan het stellige standpunt zoals in de vraagstelling verwoord, is er van een afspraak, dat er een nieuw Radar-onderzoek komt, waarna de verdeelsleutel zo nodig kan worden aangepast, geen sprake.

Toelichting:

1. *Schriftelijke vragen worden kort en duidelijk geformuleerd.*
2. *Het antwoord volgt binnen 14 dagen nadat ze zijn ingediend bij de griffie.*
3. *Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen. Bij elke nieuwe vraag kunt u d.m.v. de tabtoets een nieuwe regel aanmaken. Het antwoord zal dan geplaatst worden bij de desbetreffende vraag.*